

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Substructiones in solo palustri per Carbones, & lanæ vellera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

S E R M O X I I I .

TIMOR DOMINI

*Quomodo secundum Architectonicæ regulas, esse, ac
dici possit Fundamentum Aedificii spiritualis.*

*I*s non cuilibet est obuius, quum omnes fundamenti jaciendi mo-
dos FIDEI & Humilitati applicasse videamur. Sed diligenti in-
vestigatione deprehendimus ex Architectura arcanis, esse quan-
dam fundandi rationem, qua non nominatis illis virtutibus, sed
Timori Domini competit.

A R T I C U L U S I .

S U B S T R U C T I O N E S I N S O L O P A L U S T R I

Per Carbones, & Lana vellera.

MAGNIFICENTISSIMA Ædes fuit Ephesiæ Dianaæ,
quæ ducentis annis & viginti ædificata est à tota
Asia.^(a) Sed nihil in ea fuit admirabilius, quam Funda-
mentum par tanto ædificio. Mirabantur quidam longi-
tudinem, quæ erat quadringentorum viginti quinque
pedum: alii latitudinem, quæ erat ducentorum viginti:
nonnulli columnarum multitudinem, nam numera-
bantur cxxvii. à singulis Regibus factæ, pedum sexagin-
ta amplitudine: ex iis xxxvi. erant cælatæ. Sed plus ad-
mirab-

^(a) Plini lib. 7, cap. 33. Strabo lib. 14.

mirationis habuit Fundamentum, de quo cùm consula-
tarent artifices, auctor fuit Theodorus nobilis Architec-
ctus, cū Chessiphrono Gnosio, ut collocaretur in loco
palustri, ne terræ motus sentiret, aut hiatu subsideret.
Verū, dubitantibus, quomodo solum firmari posset,
ut fundamentum sustineret, afferuit Theodorus, sub-
ciendos esse carbones, deinde velleribus lanæ calcan-
dum. Ita factum. & sic locus, cùm humidus antea esset,
soliditatē accepit, instar saxi, factus immobilis, (a) In solido
palustri, inquit Plinius, idē facere, ne terræ motus sentiret, at
hiatus timeret: rursus, ne in lubrico atque instabili fundame-
nante molis locarentur, ante calcatis in ea substravere carboni-
bus: deinde velleribus lanæ. Approbat hunc fundandum mo-
dum Vitruvius (b) in suis architeconicis, quem ad ien-
nostram accommodemus.

(a) Diogenes. Pausanias. Plin. lib. 36. cap. 14. (b) Vitruvius lib.
3. cap. 3. & lib. 5. cap. 12.

ARTICVLVS II.

ANIMA HUMANA

Humus est paludosus. Carbo Timoris Domini Symbolum.

ADIFICAMUS Domū Sapientiæ in solo palustri. In
sanè recte concipitur Anima hominis, quæ limo-
est, & obducta perturbationum stagnantium aqua: se-
faccatur facile ad solis Justitiæ ardorem, in gratiæ pec-
liaris æstate; licet abundet undis in sæva temptationum
hieme, ac desolationis bruma. Quod autem in humi-
paludosa accidit, id in nobis experimur. Sunt in anxi-
velut coaxantes ranæ passionum, lumbrici affectuum
limus imperfectionum, cænum cogitationum vanili-
marum.